

Raha & rakkaus

19.10.2023 MEDIATILAISUUS

Yllätyimme positiivisesti, miten hyvin suomalaiset tuntevat puolisonsa talouden

Lähes kaikki suomalaiset pariskunnat tuntevat puolisoidensa yleisen taloudellisen tilanteen hyvin. Puolisoiden halu itse kertoa raha-asioistaan ja sopimukset yhteisistä rahoista ovat yleisimmät syyt, miksi puoliset tuntevat toistensa taloudellisen tilanteen.

Monet suomalaisparit ovat jo sisäistäneet, että avoimuus raha-asioissa on olennaista, mutta pienelle osalle rahapuhe on edelleen vaikeaa

Suomalaiset pariskunnat tuntevat toistensa taloudellisen tilanteen vähintään melko hyvin, koska ovat...

- 1) itse halunneet kertoa raha-asioistaan avoimesti
- 2) sopineet, että heidän taloudessaan rahat, velat ja omaisuus ovat kokonaan tai pääosin yhteisiä.

Ne, jotka tuntevat puolisonsa taloudellisen tilanteen melko tai erittäin huonosti, ovat tyypillisimmin sopineet puolionsa kanssa, että heidän taloudessaan rahat, velat ja omaisuus ovat kokonaan tai pääosin kummankin omia.

36 %

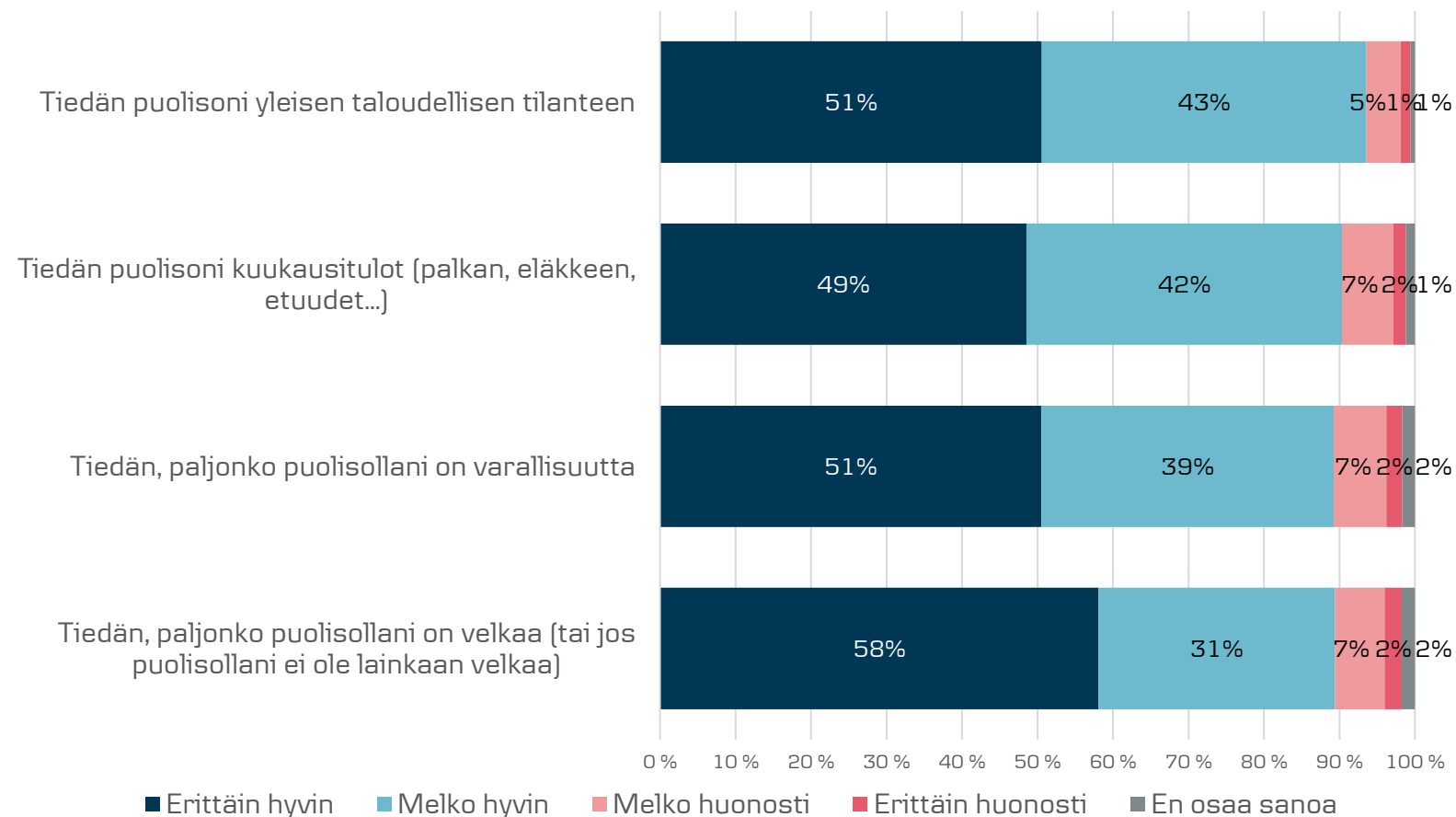
Taas ei ole halunnut itse kertoa puolisolleen raha-asioistaan avoimesti, minkä vuoksi puoliso ei tunne hyvin vastaajan taloudellista tilannetta.

Lähes kaikki katsovat tuntevuansa puolisonsa yleisen taloudellisen tilanteen vähintään melko hyvin, joka toinen jopa erittäin hyvin

- Lähes sama osuus (91%) uskoo myös puolisonsa tuntevuasta vastaajan yleisen taloudellisen tilanteen vähintään melko hyvin.
- Avioliitossa elävät kokevat tuntevuansa puolisonsa taloustilanteen vielä muitakin paremmin - 62 % sanoo tuntevuansa puolisonsa yleisen taloudellisen tilanteen erittäin hyvin
- Merkityksellinen (yli 10 %-yksikön) ero toisen ja oman talouden tietämyksestä on avioliitossa ja avioliitossa elävien välillä. Avioliitossa elävät tuntevuansa puolisonsa talouden huomattavasti heikommin, vaikka heille yhteisen talouden tunteminen olisi erityisen tärkeää.

Arvioi seuraavia väittämiä

(N= kaikki parisuhteessa elävät, 1008)

Reilu kolmannes koee erittäin tärkeäksi tuntea puolisonsa taloudellinen tilanne

37 %

sanoo, että heille on erittäin tärkeää tuntea puolisonsa taloudellinen tilanne.

35 %

sanoo, että heille on erittäin tärkeää, että puoliso tuntee heidän taloudellisen tilanteensa.

Naiset pitävät selvästi miehiä useammin erittäin tärkeänä erityisesti sitä, että itse tietää puolisonsa taloudellisen tilanteen, mutta myös sitä, että puoliso tuntee vastaajan taloudellisen tilanteen.

1/3

nuori perhe pitää erittäin tärkeänä, että tuntee puolisonsa (33 %) ja että puoliso tuntee vastaajan taloudellisen tilanteen (31 %).

Erityisen tärkeää on, että nuoret lapsiperheet tuntevat toistensa ja yhteisen taloutensa ja tekevät konkreettisia suunnitelmia ja ratkaisuja tiedon pohjalta. Molempien tulojen ja menojen tunteminen on edellytys yhteiselle budjetoinnille.

Ideita parempaan rahapuheeseen

1

ALOITAKAA AVOIMESTI

Keskustelkaa avoimesti talousasioista – kuten tulot ja menot, varat ja velat – jo suhteen alkumetreillä ja jatkakaa säännöllistä kommunikointia. Rahapuhe on rakkausteko!

2

POHTIKAA YHTEISET TAVOITTEET

Asettakaa yhteiset pitkän aikavälin ja lyhyen aikavälin taloudelliset tavoitteet, kuten matka, omaisuuden hankkiminen tai säästäminen eläkkeelle.

3

SEURATKAA TILANNETTA SÄÄNNÖLLISESTI

Varatkaa säännöllisesti yhteistä aikaa (esim. neljä kertaa vuodessa) yhteisistä raha-asioista keskustelulle. Se auttaa pitämään raha-asiat ajan tasalla ja varmistamaan, että olette edelleen samalla sivulla taloudellisissa asioissa.

Rahapuhetta riittää ja se herättää positiivisia tunteita – riidoitta ei kuitenkaan selvitä

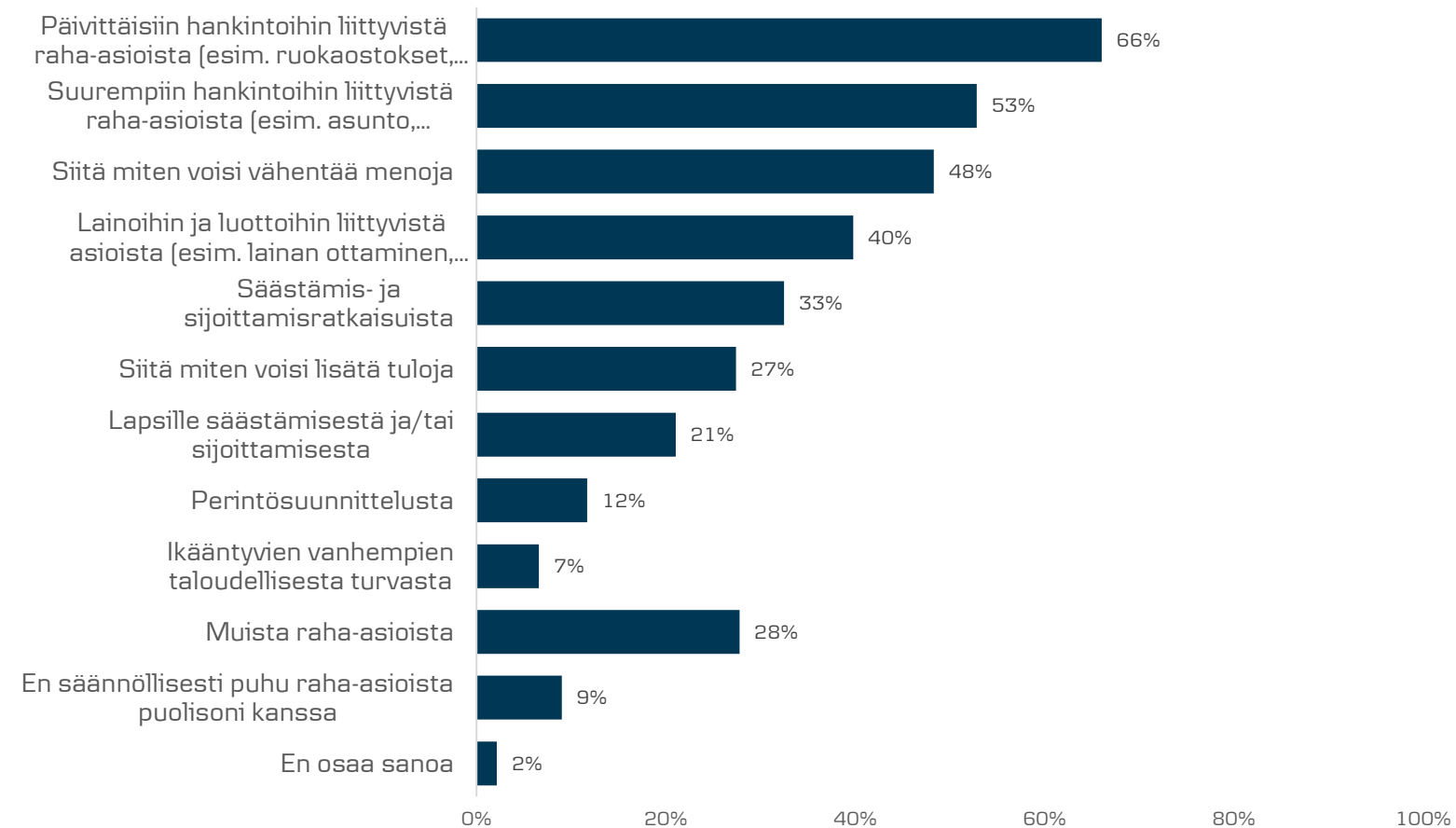
Yhdeksän kymmenestä puhuu puolisonsa kanssa säännöllisesti raha-asioista, ja puolison kanssa käytyjen rahakeskustelujen tuottamia myönteisiä tunteita mainittiin yli kaksi kertaa useammin kuin kielteisiä. Lähes joka toinen riitelee raha-asioista puolisonsa kanssa kuitenkin joskus.

Vain joka kymmenes sanoo, ettei puhu mistään raha-asioista säännöllisesti puolionsa kanssa – tyypillisimmin puhutaan päivittäisistä hankinnoista

Mistä seuraavista raha-asioista puhut säännöllisesti puoliosi kanssa?

(N= kaikki parisuhteessa elävät, 1008)

9/10

puhuu puolionsa kanssa säännöllisesti raha-asioista.

Arki ja asuminen

ovat suomalaisten pariskuntien rahapuheen suosituimmat aiheet.

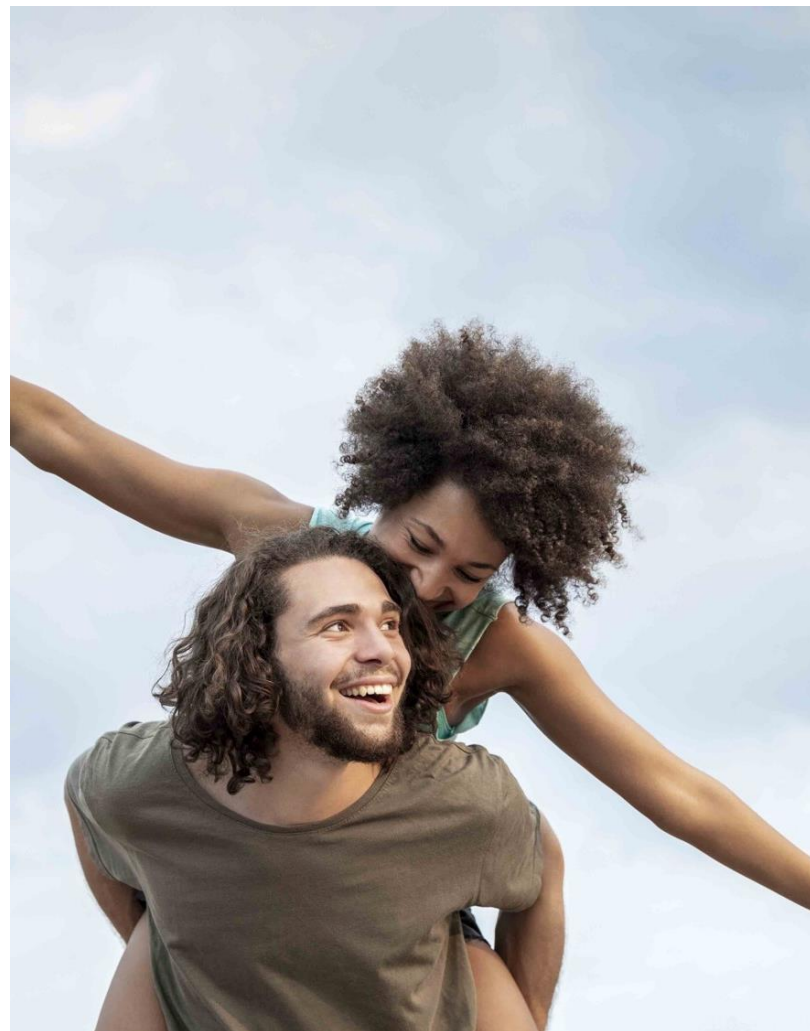
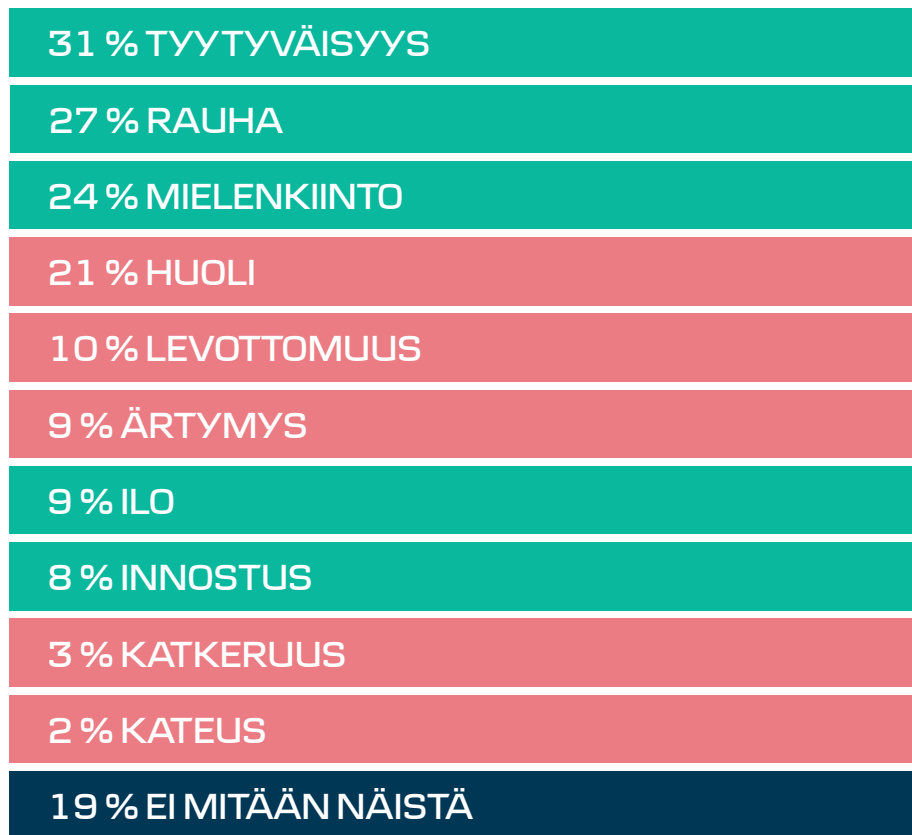
Pienituloisimmissa talouksissa keskustellaan harvemmista rahan liittyvistä aiheista puolison kanssa kuin isompituloisissa talouksissa

Puolison kanssa käydyt rahakeskustelut tuottavat enemmän myönteisiä kuin kielteisiä, kuitenkin lähes joka toinen riitelee raha-asioista puolisonsa kanssa joskus

Mitä seuraavista tunteista rahasta puhuminen puolisesi kanssa sinussa herättää?

(N= kaikki parisuhteessa elävät, 1008)

TOP 3

Raha-asiat, joista puolison kanssa riidellään ainakin joskus

(N= kaikki parisuhteessa elävät, 1008)

1. Rahankäyttötyylin erot [19 %]
2. Päivittäisiin hankintoihin liittyvät raha-asiat [18 %]
3. Siitä miten voisi vähentää menoja [18 %]

Lähes kaikki pitävät itseään parempina rahankäyttäjinä kuin puolisoaan

Kolme viidestä (61%)

kokee vähintään melko tärkeäksi sen, että oma puoliso on rahankäytöltään samankaltainen kuin itse on.

Kolmannes (32%)

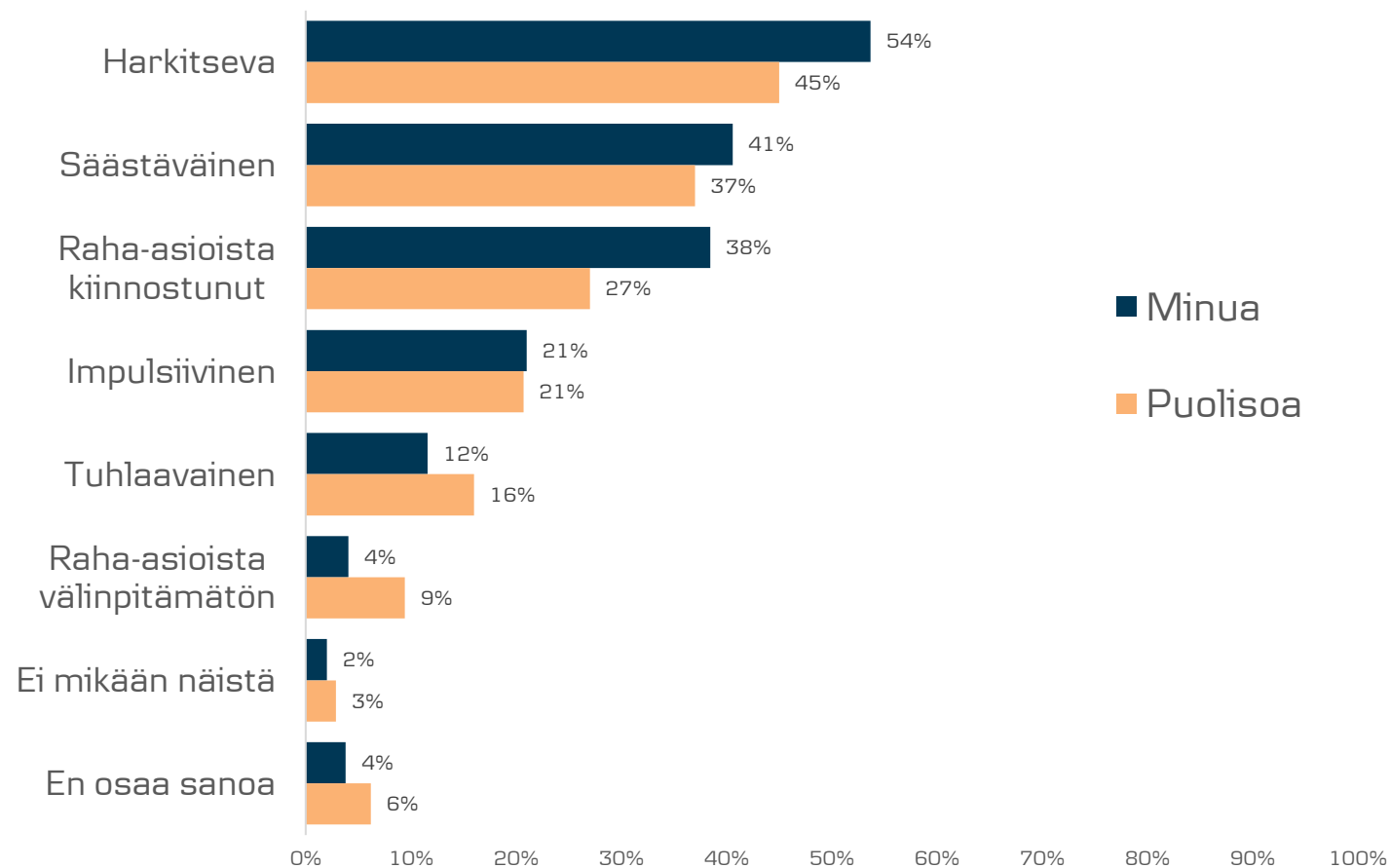
ei pidä tätä kovin tai lainkaan tärkeänä.

Ja kuitenkin rahankäyttötyylin erot olivat yleisin rahariitojen aiheuttaja.

Mitkä seuraavista mielestäsi kuvaavat sinua / puolisoasi rahankäyttäjänä?

(N= kaikki parisuhteessa elävät, 1008)

Ideoita rahariitojen välttämiseen

1

BUDJETOIKAA

Laatikaa yhdessä kuukausibudjetti, joka kattaa kaikki menot ja tulot. Budjetin avulla voitte seurata rahankäyttöänne ja tehdä tarvittaessa muutoksia. Etenkin perheissä, joissa on pieniä lapsia, kannattaa arjen menot ja tulot keskustella avoimesti ja sopia kuinka perheestä aiheutuvat kulut jaetaan reilusti.

2

PERUSTAKAA YHTEINEN TALOUSTILI

Yhteinen taloustili, jolta hoidetaan esimerkiksi yhteiset ruoka- ja asumiskustannukset helpottaa arjen juoksevien raha-asioiden hallintaa. Määriteltäkää, mikä on teille toimivin malli osallistua yhteisiin kustannuksiin, esimerkiksi jako tasan 50/50 tai osallistuminen yhteisiin menoihin tulojen suhteessa.

3

SÄILYTTÄKÄÄ MYÖS ERILLISET TILIT

Pitäkää myös omat henkilökohtaiset tilit henkilökohtaisia menoja varten. Ottakaa oppia lentokoneen turvaohjeista: säästä ensin puskurin itsellesi. Ja ennen kaikkea säästä omiin nimiin, sillä yhteiset varat ovat tosiaan yhteisiä ja molempien vapaasti käytettävissä. Kaikilla pitää olla F**K YOU money kunnossa!

Monella pariskunnalla on yhteisiä säästöjä tai sijoituksia – niiden kohtalosta erotilanteessa on sovittu heikosti

Lähes 40 prosentilla on yhteisiä säästöjä tai sijoituksia puolisonsa kanssa. Alle puolet heistä on sopinut yhteisten varojen kohtalosta mahdollisessa erotilanteessa. Vain noin joka kolmas puhuu puolisonsa kanssa säännöllisesti säästämisestä ja sijoittamisesta, vaikka sen tulisi olla yhtä arkinen puheenaihe kuin ruokaostosten.

Kahdella viidestä pariskunnasta on yhteisiä säästöjä tai sijoituksia, tyypillisimmin yhteisiä tilisäästöjä.

**Onko teillä puolisoni
kanssa yhteisiä säästöjä /
sijoituksia?**

*(tarkoitamme tässä kaikkia
säästöjä tai sijoituksia, jotka
miellätte yhteisiksi tai yhdessä
säästetyiksi, vaikka ne olisivatkin
virallisesti vain toisen nimissä)*

(N= kaikki parisuhteessa elävät,
1008)

23 %

Kyllä, yhteisiä tilisäästöjä

12 %

Kyllä, yhteisiä rahastosäästöjä

11 %

**Kyllä, muita yhteisiä säästöjä /
sijoituksia (sijoitusasunto, metsä...)**

9 %

**Kyllä, yhteisiä osake- ja muita
arvopaperisijoituksia**

58 %

Ei ole yhteisiä säästöjä/sijoituksia

i

Yhteistä säästämistä
ja sijoittamista voi
suunnitella yhdessä,
vaikka sijoittaminen
onkin tehtävä erikseen.

Yli puolet, joilla on yhteisiä säästöjä tai sijoituksia, ei ole sopinut mitenkään yhteisten säästöjen kohtalosta mahdollisessa erotilanteessa

53 %
yhteisiä säästöjä tai sijoituksia omistavista ei ole sopinut mitenkään niiden kohtalosta mahdollisessa erotilanteessa.

Vain 17 %
niistä, joilla on yhteisiä säästöjä, on sopinut kirjallisesti.

Miehet sanovat naisia useammin, että yhteisten säästöjen tai sijoitusten jaosta on sovittu. Yli puolet (52 %) miehistä kertoo sopineensa jaosta, naisista vain reilu kolmannes (35 %).

Avoliitossa olevat ovat sopineet varojen jaosta avioliitossa olevia useammin.

Liian harva puhuu puolionsa kanssa pitkäjänteisestä säästämisestä ja sijoittamisesta

33 %

keskustelee puolionsa kanssa säännöllisesti säästämisen ja sijoittamisen ratkaisuista.

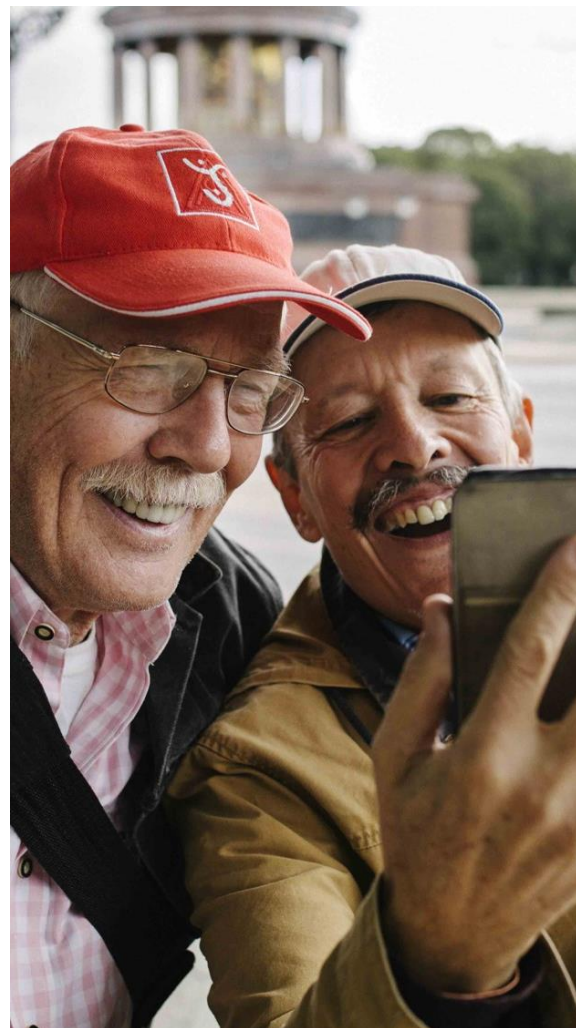
21 %

keskustelee puolionsa kanssa säännöllisesti lapsille säästämisestä ja/tai sijoittamisesta.

12 %

keskustelee puolionsa kanssa säännöllisesti perintösuunnittelusta.

Ne, joilla on yhteisiä säästöjä tai sijoituksia ovat odotetusti aktiivisempia raha-asioista keskustelijoita kuin ne, joilla yhteisiä säästöjä tai sijoituksia ei ole.

Säästämisen ja sijoittamisen pitäisi olla yhtä arkinen rahapuheenaihe kuin asumisen. Sen tulisi olla osa kaikkien suomalaisten arkea ja budjetointia. Säästämisen sijoittamisen avulla on mahdollista tasapainottaa myös esimerkiksi perhevapaiden vaikutusta puolisoiden tuloihin ja menoihin.

Ideoita yhteiseen säästämiseen ja sijoittamiseen

1

SÄÄSTÄKÄÄ MYÖS YHDESSÄ

Säästäkää myös yhdessä Funny money -kassa. Asettakaa yhteinen säästötavoite ja määrittäkää, kuinka paljon kumpikin teistä panostaa siihen kuukausittain. Säästäkää ja sijoittakaa myös lapsille ja huomioikaa koron korko: 18 vuoden aikana ehtii kerryttämään merkittävän pesämunan pienilläkin summilla.

2

SUUNNITELKAA VAURASTUMISTA YHDESSÄ, SIJOITAKAA ERIKSEEN

Sijoittaminen voi pohjautua yhteisiin unelmiin, mutta on tärkeää, että jokainen tekee omat sijoitukset omissa nimissään. Jos perhevapaat jakautuvat epätasaisesti, pohtikaa voisiko perheen yhteisestä budjetista sijoittaa kotona olevan nimiin hänen eläkekertymän paikkaamiseksi.

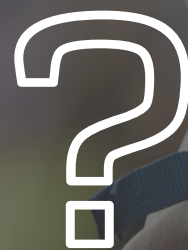
3

SOPIKAA RAHA-ASIOISTA RAKASTUNEENA, HENGISSÄ JA KIRJALLISESTI

Testamentti, avioehto ja edunvalvontavaltuus ovat jokaisen talouden tärkeitä asiakirjoja, joihin on hyvä kirjata omat toiveet. Muistakaa pitää kirjalliset sopimukset myös ajan tasalla.

Kysymyksiä

Raha & rakkaus -asiantuntijamme

Ville Orava
sijoittamisesta ja säästämisestä vastaava johtaja

Kaisa Kivipelto
senioristrategi

Tietoa tutkimuksesta

- Tämän kyselytutkimuksen Danske Bankille on toteuttanut YouGov.
- Kyselytutkimuksen tavoitteena oli selvittää miten hyvin parisuhteessa olevat tuntevat toistensa taloustilanteen, miksi se tunnetaan hyvin tai huonosti, missä määrin pariskunnilla on yhteisiä säästöjä tai sijoituksia ja onko niiden kohtalosta sovittu mahdollisessa erotilanteessa. Lisäksi selvitettiin kuinka samanlaisia tai erilaisia pariskunnat ovat rahankäyttäjinä, millaisista raha-asioista säännöllisesti puhutaan tai riidellään, mitä tunteita raha-asioista puhuminen herättää ja millaisia taloudellisia päätöksiä parisuhteessa voi tehdä tai on tehty keskustelematta kumppanin kanssa.
- Tiedot kerättiin sähköpostikyselynä 17.7. - 24.7.2023 välisenä aikana YouGovin kuluttajapaneelissa.
- Tutkimuksen kohderyhmään kuuluvat 18 vuotta täyttäneet suomalaiset, jotka elävät parisuhteessa. Lähtöotos muodostettiin suomalaista aikuisväestöstä edustavaksi iän (18v.+), sukupuolen ja asuinpaikan mukaan. Ns. Screener-kysymyksenä kysyttiin alussa "Oletko tällä hetkellä parisuhteessa?". Ne, jotka vastasivat myöntävästi, hyväksyttiin lopulliseen otokseen. Näin lopulliseen otokseen saatiin edustava otos parisuhteessa elävistä suomalaisista.
- Kokonaistuloksissa (N= 1008 parisuhteessa elävää) keskimääräinen virhemarginaali on noin $\pm 3\%$ -yksikköä.